

Afgørelse truffet af:
Ankestyrelsen

Afgørelsesdato:
18-04-2013

Uds. dato:
31-05-2013

Nummer:
67-13

J.nr.
5200340-12

Status: Gældende

Principafgørelse om: **aflastning - afløsning - praktisk hjælp**

Lov:

Lov om social service - lovbekendtgørelse nr. 810 af 19. juli 2012 - § 83 og § 84

Resumé:

Principafgørelsen fastslår

En borger kan få afløsning i hjemmet i form af praktisk hjælp til rengøring

Ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der i hjemmet passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal tilbydes afløsning i hjemmet efter servicelovens § 84. Denne hjælp kan bestå af hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, samt personlig hjælp, pleje og omsorg.

Afløsning kan gives uafhængigt af, om betingelserne for at få midlertidig eller varig hjælp efter servicelovens § 83, om personlig hjælp og pleje og hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, er opfyldt.

Afgørelse:

1. Baggrund for at behandle sagen

Ankestyrelsen har behandlet sagen for at afklare, om der kan bevilges praktisk hjælp som aflastning efter § 84.

2. Reglerne

Servicelovens § 84, stk. 1, fastslår, at kommunen skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer en person med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Servicelovens § 83, stk. 1, fastslår, at kommunen skal tilbyde personlig hjælp og pleje, hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet og madservice.

3. Andre Principafgørelser

Gældende

Følgende Principafgørelse er relevant at fremhæve:

C-10-07: De sociale klageinstanser havde alene kompetence til at påse, om den af kommunen bevilgede afløsning/aflastning var fastsat således, at formålet med hjælpen var dækket. Derimod havde klageinstanserne ikke kompetence til at efterprøve kommunens beslutninger om selve den praktiske tilrettelæggelse af hjælpen, der var en del af det generelle serviceniveau. Ankestyrelsen ophævede på denne baggrund den del af det sociale nævns afgørelse om afløsning/aflastning, hvorefter en familie med en stærkt handicappet hjemmeboende ung mand var blevet tillagt frit valg mellem aflastning og afløsning.

Følgende Principafgørelse om praktisk hjælp efter servicelovens § 83 er relevant at fremhæve:

221-11: En kommune, der traf afgørelse om praktisk hjælp i hjemmet, var berettiget til at tage hensyn til, i hvilket omfang ansøgers ægtefælle var i stand til at varetage opgaver i hjemmet. Kommunen skal bedømme ansøgers samlede situation, når der træffes afgørelse om praktisk hjælp. I denne bedømmelse forudsættes det, at øvrige medlemmer af den fælles husstand deltager i udførelsen af opgaver i hjemmet.

4. Den konkrete afgørelse

Ankestyrelsen har i møde truffet afgørelse i jeres sag om aflastning i hjemmet.

Vi har behandlet sagen for at afklare, om der kan bevilges praktisk hjælp som aflastning efter § 84.

Resultatet er

- A Kommune er berettiget til at tilbyde NNN aflastende hjælp til rengøring efter servicelovens § 84

Det betyder, at NNN er berettiget til at modtage aflastning i form af praktisk hjælp, da han passer sin samlever NN, der har nedsat fysisk funktionsevne.

Vi ændrer således afgørelsen fra Det Sociale Nævn i Statsforvaltningen Y.

Vi skal bede A Kommune om at genoptage bevillingen af hjælpen.

A Kommune vil kontakte jer.

Der var enighed på mødet.

Begrundelsen for afgørelsen

Ankestyrelsen finder, at der er mulighed for at tilbyde praktisk hjælp i form af rengøring som afløsning efter servicelovens § 84, til en nær pårørende, der passer en person med nedsat fysisk funktionsevne.

Der er ikke holdepunkter i forarbejderne til loven eller vejledningen hertil, til at begrænse afløsning i hjemmet til alene at omfatte personlig hjælp og pleje. Der er således ikke grundlag for at fortolke ordlyden af bestemmelsen indskrænkende således, at det alene skulle være personlig hjælp og pleje, det vil sige "opgaver der følger af pasningen", og ikke praktisk hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet, der kan ydes som afløsning. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at udover praktisk hjælp kan der også gives aflastning i form af pleje/omsorg, socialpædagogisk hjælp, optræning, personlig ledsagelse, befordring, kost m.v.

Afløsning i form af praktisk hjælp til en person, der passer en pårørende i hjemmet, kan netop være en forudsætning for, at den plejkrævende person kan blive boende i hjemmet, henset til den belastning det kan være at passe en plejkrævende person.

Vi har lagt vægt på, at NNN hjælper sin samlever NN med personlig hjælp og pleje i form af af- og påklædning og med at bade.

Vi har lagt til grund, at det er NNN, der klarer de praktiske opgaver i hus og have, herunder oprydning, rengøring, tøjvask mv., mens parterne er fælles om madlavningen.

Bemærkninger til klagen

I har anført i klagen, at kommunens besparelser har medført, at den praktiske hjælp, som NN har haft siden 1995, nu er blevet frataget hende. Videre klager I over, at nævnet har frataget aflastningen til NNN, da aflastningen netop ydes som compensation for, at NNN hjælper sin samlever med personlig hjælp og pleje. I har i den forbindelse redegjort for jeres helbredsmæssige situation.

I et af bilagene til klagen har I anført, at kommunen fratager jer det frie valg af leverandør ved at give § 83-hjælpen som aflastning efter § 84.

Vi bemærker, at oplysningerne er indgået ved behandlingen af sagen. Vi henviser i den forbindelse til begrundelsen for afgørelsen.

For så vidt angår det anførte om det frie leverandørvalg, skal vi bemærke, at dette spørgsmål ikke er antaget til principiel behandling.

Oplysninger i sagen

Vi har afgjort sagen på grundlag af:

- de oplysninger, som forelå da nævnet traf afgørelse i sagen
- nævnets afgørelse af 4. januar 2012
- klagen til Ankestyrelsen af 26. januar 2012
- nævnets genvurdering af 21. februar 2012

- jeres breve af henholdsvis 8. marts, 7. og 10. august samt 23. december 2012 med bilag til Ankestyrelsen

Kommunen har givet afslag på aflastende hjælp til rengøring. Begrundelsen er, at den hjælp samleveren yder til personlig pleje til NN, ikke er af et sådant omfang, at der er grundlag for at bevilge aflastende hjælp. Videre har kommunen givet afslag på hjælp til rengøring, idet kommunen vurderer, at samleveren er i stand til at klare rengøringsopgaverne i det fælles hjem.

Ved genvurdering fastholder kommunen afslaget på praktisk hjælp efter servicelovens § 83. Afgørelsen om aflastende hjælp efter servicelovens § 84 ændres således, at samleveren NNN bevilges aflastende hjælp svarende til 45 minutter hver 14. dag. Begrundelsen herfor er, at NNN dagligt hjælper NN med at tage tøj af og på, med bad og med personlig pleje, hvorfor han findes at være berettiget til aflastende hjælp. Kommunen bemærker, at der ikke er frit valg af leverandør efter § 84, hvorfor hjælpen bliver leveret af den kommunale hjemmehjælp.

Nævnet stadfæster afgørelsen om afslag på praktisk hjælp efter servicelovens § 83, og ophæver afgørelsen om aflastning til rengøring hver 14. dag til samleveren NNN. Begrundelsen for at ophæve afgørelsen om aflastning er, at nævnet finder, at der ikke er adgang til at bevilge hjælp til rengøring efter servicelovens § 84. Nævnet har lagt vægt på, at aflastning skal gives ved, at den syge ægtefælle eller samlever kommer væk fra hjemmet, mens afløsning gives i form af, at der kommer en kommunal medarbejder i hjemmet og passer den syge ægtefælle, mens den raske ægtefælle holder fri. Nævnet finder, at der ikke er hjemmel i servicelovens § 84 til, at tilbud om afløsning eller aflastning kan bestå i praktisk hjælp til rengøring.

NN og NNN har klaget over nævnets afgørelse.

Nævnet har ved genvurdering bemærket, at de har lagt vægt på, at kommunen inden for servicelovens rammer bestemmer, hvilket lokalt serviceniveau, der skal være for kommunens borgere. Nævnet vurderer fortsat, at der ikke er grundlag for at tilsidesætte kommunens vurdering af, at NN og NNN kan varetage rengøringen af deres hjem, og at der ikke er adgang til udelukkende at yde aflastning/afløsning til rengøring.